

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ**

ПІДГОТОВКА СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА НА ЗАСАДАХ ПАРТНЕРСТВА

**МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
24 ЛИСТОПАДА 2015 РОКУ**

ХАРКІВ – 2015

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ДО ПРОФІЛАКТИКИ ЗАЛЕЖНОСТІ ПІДЛІТКІВ ВІД СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ

Соціальні мережі - феномен ХХІ століття. За даними, які були опубліковані в засобах масової інформації та мережевих ресурсах, у 2010 році в одній лише мережі Facebook користувачі провели загалом більше 700 млрд. хвилин [1]. За останні десятиліття в Україні, як і в усьому світі, внаслідок впливу багатьох чинників збільшилася кількість людей, що є залежними від соціальних мереж. Із огляду на це, особливого значення набуває соціально-педагогічна робота з підлітками зазначеної категорії, що потребує наукової розробки її теоретичних засад, нових форм і методів, визначення особливостей соціально-педагогічного впливу, вивчення досвіду роботи соціальних педагогів.

Проблему Інтернет-залежності вивчали такі зарубіжні науковці, як Дж. Брунер, І. Голдберг, К. Янг, які наголошують на ризиках, що виникають у віртуальному світі. Так, І. Голдберг одним із перших запропонував набір діагностичних критеріїв Інтернет-залежності. К. Янг провела спеціальне дослідження й запропонувала власний варіант тесту з виявлення Інтернет-залежності. Дослідниця доводить, що швидкість формування Інтернет-залежності є досить високою і обумовлюється багатьма факторами [2].

Аналіз досліджень британського вченого А. Сигмана дозволяє стверджувати, що соціальні мережі в Інтернеті можуть шкодити здоров'ю через спілкування, яке скорочується з реальними людьми. Результати дослідження впливу сайтів на зразок Facebook на здоров'я автор опублікував у науковому журналі британського Інституту біології «Biologist» [3]. Вчений стверджує, що нестача спілкування може негативно впливати на роботу імунної системи організму, гормональний баланс, роботу артерій і процеси мислення.

Дослідженням мережевих комунікацій присвячена низка праць таких вітчизняних науковців, як: І. Артамонова, Л. Белей, Т. Гіріна, Л. Городенко, О. Жигалін, А. Захарченко, В. Іванов, Е. Кац, Є. Патаракін, В. Рябічев, Д. Солов'яненко, Є. Цимбаленко, О. Шеховцева та ін. Серед російських науковців проблему досліджували О. Ганюшина, Л. Деліцина, М. Лукіна.

Узагальнення ідей вищезазначених науковців дозволило виокремити низку важливих понять, що дозволяють підвищити ефективність підготовки майбутніх соціальних педагогів до профілактики залежності підлітків від соціальних мереж: 1) соціальна мережа (від англ. «*social networking service*») - платформа, онлайн - сервіс або веб-сайт, призначені для побудови, відображення і організації соціальних взаємовідносин, візуалізацією яких є соціальні графи; 2) залежність— набута гостра потреба здійснювати якісь дії або вживати якісь речовини; 3) залежність від соціальних мереж - набута гостра потреба здійснювати якісь дії або маніпуляції в соціальних мережах з метою задоволення своїх потреб; 4) соціально-педагогічна профілактика залежності підлітків від соціальних мереж – різновид професійної діяльності соціального

педагога, що спрямований на попередження появи залежності підлітків від соціальних мереж шляхом створення соціально-виховного середовища, яке забезпечує формування в підлітків захисних механізмів протидії негативному впливу віртуального простору.

Перспективним напрямом подальших досліджень є пошук ефективних шляхів та засобів підготовки майбутніх соціальних педагогів до профілактики залежності підлітків від соціальних мереж.

Література:

1. Соціальні мережі шкідливі для здоров'я [Електронний ресурс] // Наука та ІТ. - Режим доступу : http://tsn.ua/nauka_it/sotsialni-merezhi-shkidlivi-dlya-zdorov-ya.html.
2. Янг К. С. Діагноз - Інтернет-залежність / К. С. Янг // Мир Інтернета. - 2000. - № 2.
3. Сигман А. Социальные сети без риска. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.s-director.ru/publ/view/58.html>

СВИСТУН І.Ю.

ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДЛІТКІВ У ЗНЗ ЗАСОБАМИ ВОЛОНТЕРСТВА

Актуальність проблеми зумовлена очевидною кризою педагогічних цілей і цінностей, що виявляється не тільки в теорії, але, на жаль, – найгостріше, у виховній практиці, і зумовлює потребу об'єктивного аналізу педагогічної теорії і практики з позицій оцінки внеску науковців у розвиток соціальної педагогіки і створення нових способів формування соціальної активності підлітка.

Національна доктрина розвитку освіти акцентує увагу на усвідомленні необхідності грамотного застосування у навчально-виховному процесі науково-творчого підходу, педагогічно-коректного супроводу формування соціальної активності підлітків у ЗНЗ. Аналіз змісту нормативно-правових документів (закони України «Про освіту», «Про середню освіту», «Про охорону дитинства», «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні») засвідчив необхідність створення сприятливих умов для розвитку соціальної активності школярів як одного з провідних складників їхнього соціального виховання.

Теоретичні питання формування соціальної активності учнів висвітлено науковцями у філософському (Л. Буєва, Л. Мітрохін та ін.), психологічному (Л. Божович, О. Леонт'єв, В. Мерлін та ін.), педагогічному (А. Зосімовський, Т. Коннікова, Т. Мальковський та ін.), соціально-педагогічному аспектах (О. Безпалько, Н. Заверико, В. Бочарова, А. Мудрик та ін.). На підставі аналізу праць науковців визначено соціальну активність учнів як інтегративну якість, яка охоплює соціальні знання і досвід, потребу в самореалізації й досягненні суспільно значущих цілей і характеризується спрямованістю на різні види соціально корисної діяльності й виявляється в конкретній соціальній діяльності. Волонтерство як одну з форм соціально-педагогічної діяльності, що забезпечує